

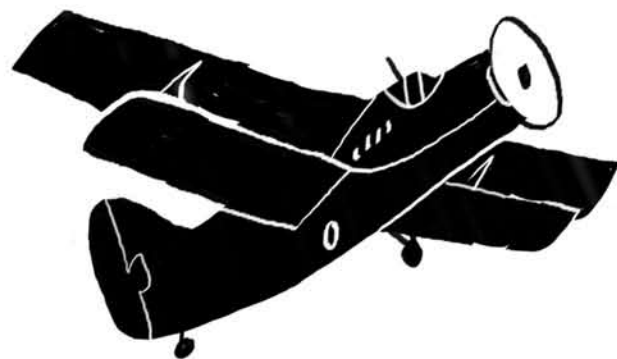
МАРТІН СУРМА

АРТУР БАБІК

ВОРОШИЛОВГРАД

ЗА РОМАНОМ СЕРГІЯ ЖДАНА

МАРТІН СУРМА

АРТУР БАБІК

ВОРОШИЛЛОВГРАД

ЗА РОМАНОМ СЕРГІЯ ЖАДАНА

ВОРОШИЛОВГРАД
за однойменним романом Сергія Жадана

Адаптація та сценарій: Артур Вабік
Художнє оформлення: Мартін Сурма (xulm)
Художнє оформлення тексту: Пшемислав Сурма
Переклад: Андрій Бондар

Координація проекту: Ева Губар, Пауліна Малой,
Агнешка Цвельонґ, Ярослав Мінкін, Ірина Лепська

Відповідальна за випуск: Ірина Лепська

Висловлюємо вдячність перекладачеві Міхалу Петрику
за допомогу у підготовці цього видання.

© Сергій Жадан, 2010
© ГО «Форум видавців», 2012
© КМО «Rita Baum», 2012

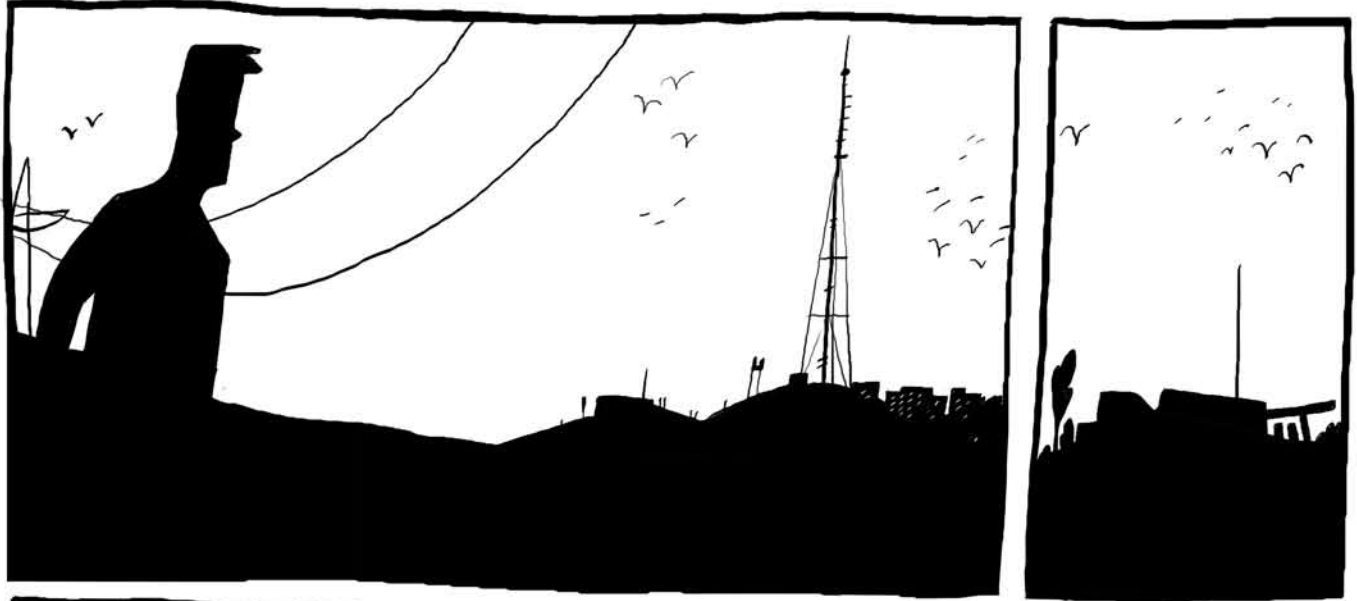
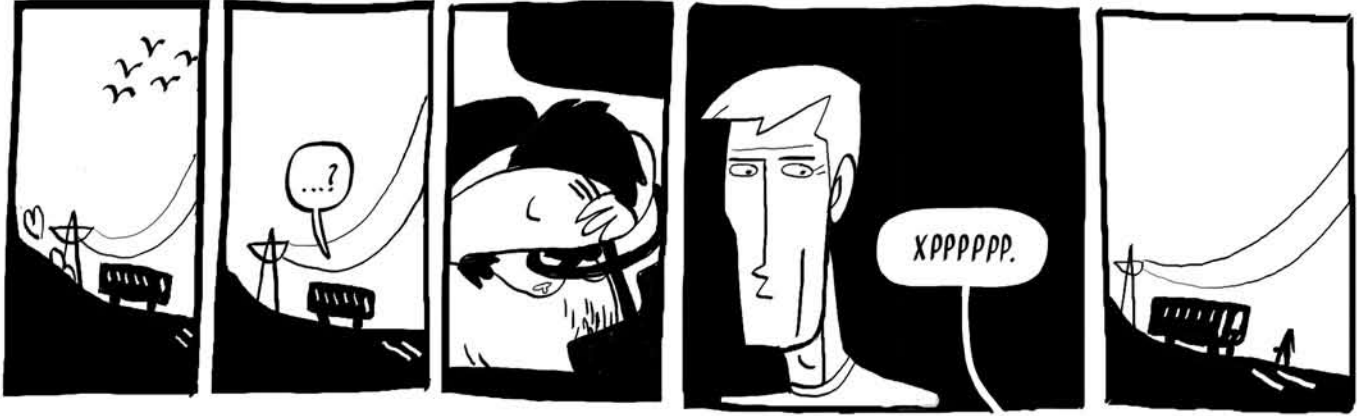
ГО «Форум видавців»
а/с 6644, м. Львів, 79005
тел./факс: +38 032 276-41-52, +38 032 276-46-94
e-mail: bookforum@bookforum.com.ua
bookforum.ua

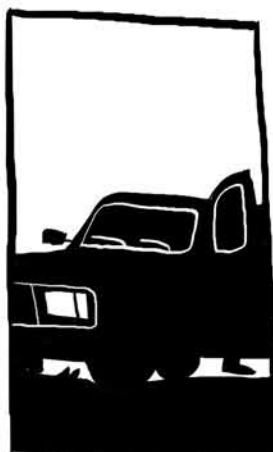
Підписано до друку 14.05.2012
Формат 84x108/16. Папір крейдований.
Тираж 1000 прим.

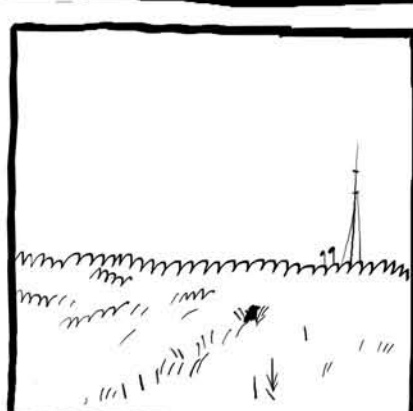
Видання здійснено в межах програми культурних
обмінів «TANDEM: Україна – Європейський Союз – Молдова».

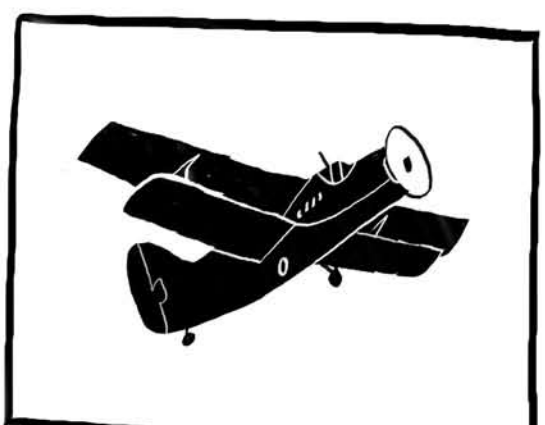
Видання здійснено за фінансової підтримки Європейської Комісії.
Це видання відображає лише думку авторів. Європейська Комісія
не несе відповідальності за інформацію, представлену у виданні.

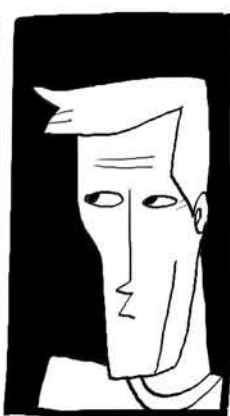
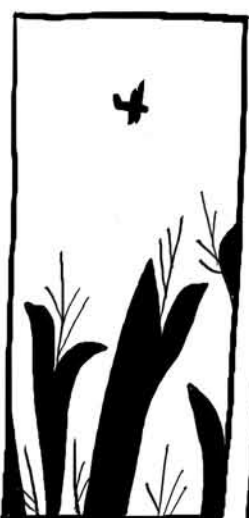

З КИМ--
З КУКУРУДЗЯНИКАМИ.

ЯК ВОНИ МЕНЕ--
ЗВИКАЙ.
ТУТ ВЗАГАЛІ
МАЛО ЛЮДЕЙ
ЖИВЕ.

ВОНИ ПРОСИЛИ
ПОЧЕКАТИ ЇХ
КОЛО ФОНТАНА.

БУДЬ ОБЕРЕЖНИЙ.

ГЕРМАНЕ
СЕРГІЙОВИЧУ?

ДАВНО
ЧЕКАЄТЕ?
НИКОЛАЙ
НИКОЛАІЧ.

ДЛЯ ВАС
ПРОСТО НИКОЛАІЧ.
ВАМ НА СТАНЦІЮ?
МИ ПІДВЕЗЕМО.

КОЛЯ,
ПОЇХАЛИ.

ГЕРМАНЕ...

МОЖЕ, ОЛЬГА МИХАЙЛІВНА
ГОВОРИЛА ВАМ...

МИ ЗАЦІКАВЛЕНІ
В ПРИДБАННІ
ВАШОГО БІЗНЕСУ.

З БРАТОМ ВАШИМ
МИ НЕ ВСТИГЛИ
ДОМОВИТИСЬ.

НУ, ЯК ВІН
ПОВЕРНЕТЬСЯ--
ДОМОВИТЕСЬ.

А КОЛИ ВІН
ПОВЕРНЕТЬСЯ?

НЕ ЗНАЮ.

А ЯКЩО НЕ
ПОВЕРНЕТЬСЯ?

НУ ЯК ЦЕ «НЕ
ПОВЕРНЕТЬСЯ»?

ЦЕ ЙОГО БІЗНЕС,
І ВІН ОБОВ'ЯЗКОВО
ПОВЕРНЕТЬСЯ.

Я НІЧОГО
ПРОДАВАТИ
НЕ ЗБИРАЮСЬ.

НЕ НЕРВУЙТЕ. ВИ ПОДУМАЙТЕ,
ЧАС У ВАС Є. СПОДІВАЮСЬ,
У НАС ВСЕ СКЛАДЕТЬСЯ
ЯК ТРЕБА.

ДЛЯ ВАС ЦЕ
ЄДИНИЙ
ВИХІД.

СПРАВИ У ВАС ІДУТЬ
ПОГАНО, Я ЗНАЮ.

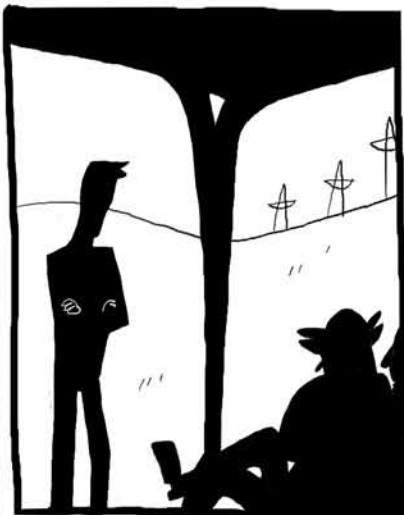
БРАТА ВАШОГО
Я ТЕЖ РОЗУМІВ--
ВСЕ-ТАКИ ВІН
ПІДНЯВ ЦЕЙ
БІЗНЕС ІЗ НУЛЯ.
АЛЕ БІЗНЕС
ПОТРЕБУЄ
РОЗВИТКУ.

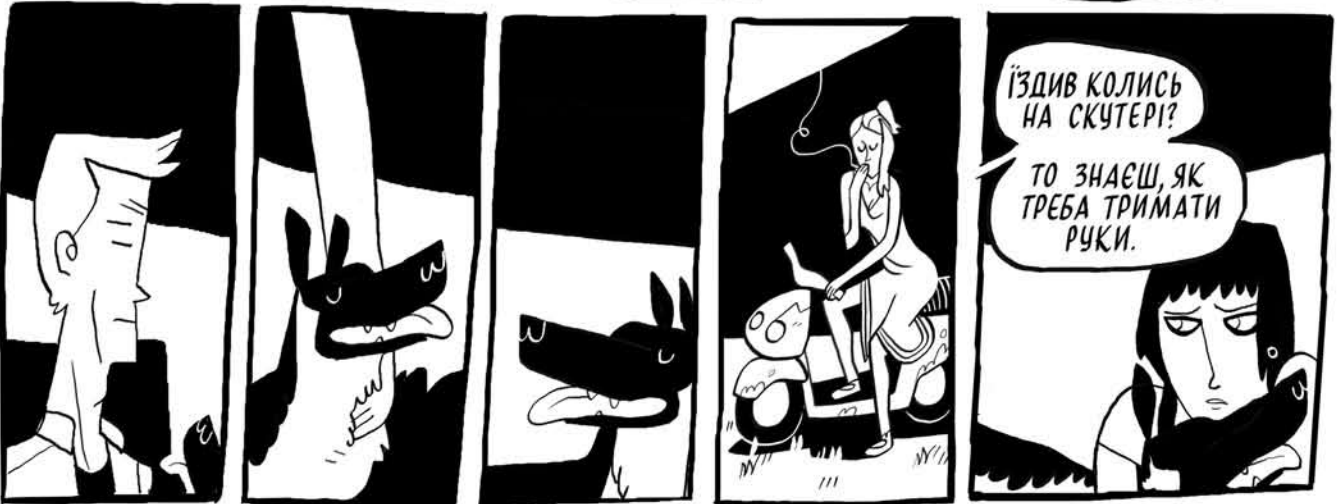
ОТРИМАЄТЕ
ГРОШ...

І РОЗДІЛИТЕ
З БРАТОМ.

ЯКЩО ВІН
ПОВЕРНЕТЬСЯ.

ЦЕ ЛЕНІНСЬКА КІМНАТА.

ЗВІДКИ ТИ ЗНАЄШ?

Я ПРАЦЮВАЛА В ЦЬОМУ ТАБОРІ КІЛЬКА РОКІВ. МИ ТУТ ПРОВІДИЛИ ЗБОРИ І ЗАСІДАННЯ.

ЧОМУ ТИ БІЛЬШЕ НЕ ПРАЦЮЄШ ІЗ ДІТЬМИ?

ЯКОСЬ НЕ СКЛАЛОСЬ. МЕНІ НЕ ПОДОБАЛИСЯ ПІОНЕРИ.

СЕРІОЗНО?

ТАК. А ТИ В ДИТИНСТВІ БУВ У ТАБОРАХ?

У ПІОНЕРСЬКИХ.

НІ, Я ПОГАНО АДАПТУВАВСЯ В КОЛЕКТИВАХ

ВЧИТЕЛІ МЕНЕ НІКОЛИ НЕ ЛЮБИЛИ.

...АЛЕ ШКОЛУ Я ЗГАДУЮ ЧАСТО. НАПРИКЛАД, УРОКИ НІМЕЦЬКОЇ...

ЦЕ ВЗАГАЛІ ЯКАСЬ ТАКА ДИВНА ШТУКА БУЛА В РАДЯНСЬКІЙ ПЕДАГОГІЦІ...

ВИВЧАТИ НІМЕЦЬКУ.

БУВ У ЦЬОМУ ЯКИЙСЬ НЕЗДОРОВИЙ АНТИФАШИСТСЬКИЙ ПАФОС.

І ОСЬ ДЕСЬ У ЧЕТВЕРТОМУ-П'ЯТОМУ КЛАСАХ У НАС БУЛИ ТАКІ ЗАВДАННЯ:

НАМ РОЗДАВАЛИ ПОШТОВІ КАРТКИ З ВИДАМИ РІЗНИХ МІСТ, ПАМ'ЯТАЄШ?

НЕ ПАМ'ЯТАЮ.

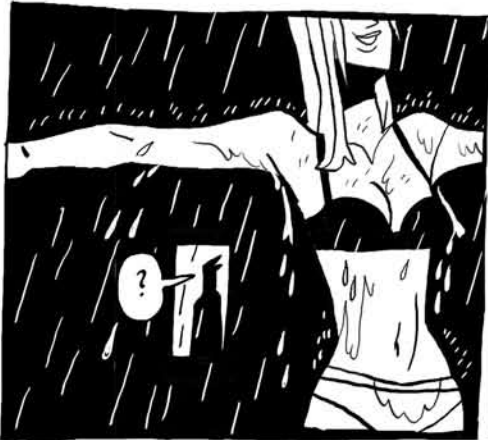
ПРОДАВАЛИСЬ. СКАЖІМО, КАРТКИ З ВИДАМИ ВОРОШИЛІВГРАДА.

ТЕПЕР УЖЕ Й МІСТА ТАКОГО НЕМАЄ, А Я КІЛЬКА РОКІВ РОЗПОВІДАВ ПРО НЬОГО НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ.

ЦІКАВО.

А ТИ ДАЛІ ТАК БУДЕШ СИДІТИ В МОКРОМУ І ДИВИТИСЬ?

Я ЇБУ ТАКИЙ БІЗНЕС!

ШУРА!

МИ НЕ ПЕРШІ.

ТРЕБА ЗАКРИВАТИСЬ. БО НАС УСІХ ЖИВЦЕМ СПАЛЯТЬ.

Я НІЧОГО НЕ ЗАКРИЮ!

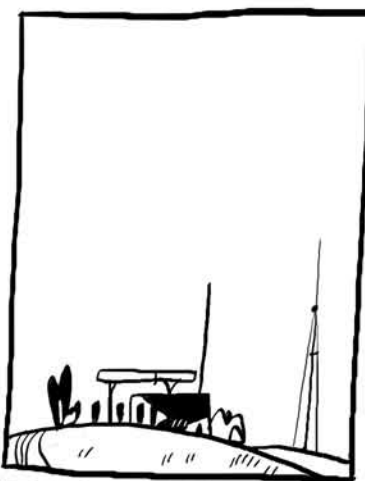
У МЕНЕ ЩЕ Є ТРОХИ ГРОШЕЙ.

МИ ЗАМОВИМО НОВОГО БЕНЗИНУ.

БУДЕМО ЧЕРГУВАТИ БІЛЯ ДИСТРИБУТОРІВ.

Я НІЧОГО НЕ ЗАКРИЮ.

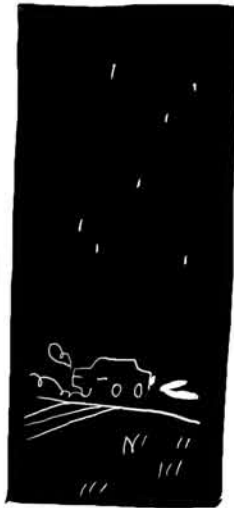
А МЕНЕ НІХТО ЖИВЦЕМ НЕ ЗАСМАЖИТЬ!

Я В ДЕСАНТУРІ БУВ!

І НЕ ТАКІ РЕЧІ БАЧИВ!

ЯКА
З НИХ
ЯКА?

НЕ ТИ ОДИН
НЕ ВІДРІЗНЯЄШ.

КОЛИ ГОСПОДЬ
ВІЗЬМЕ ТЕБЕ
ЗА РУКУ...

...І ПОВЕДЕ
ЖОВТОЮ
ЦЕГЛЯНОЮ
ДОРОГОЮ...

...КОЛИ ТИ ПОКИНЕШ НАС
САМИХ У ЦЬОЇ ДИВНІЙ КРАЇНІ,
ДЕ ПОСТІЙНІ ПРОБЛЕМИ
З ПОГОДОЮ ТА
КОМУНАЛЬНИМИ
СЛУЖБАМИ...

... КОЛИ ПОЖОВКНУТЬ ФОТОГРАФІЇ, НА ЯКИХ
ТИ МОЛОДА Й КРАСИВА СТОЇШ ДЕСЬ
НА ВІДПОЧИНКУ В ГУРЗУФІ...

... СЛАВСЯ,
НАША ВІТЧИЗНО,
ВІЛЬНА І НЕЗАЛЕЖНА,
СЛАВСЯ,
НАШ НЕБЕСНИЙ
ЄРУСАЛИМЕ,
ДРУЖБИ НАРОДІВ
НАДІЙНИЙ ОПЛОТ!
СЛОВО ІСУСА,
СИЛА НЕЗРИМА...

...ТОЖ ЖИВИ, РОМАНІСТАН, ПРЕКРАСНИЙ
І ВІЛЬНИЙ, ПОЗБАВЛЕНИЙ ВПЛИВУ
ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ...

МІЖ ВІЛЬНИМИ
ВІЛЬНИЙ

МІЖ РІВНИМИ
РІВНИЙ

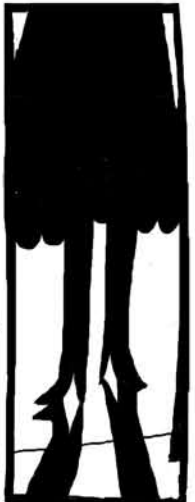
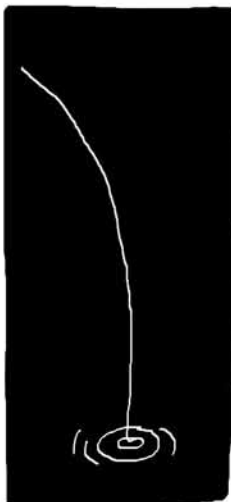
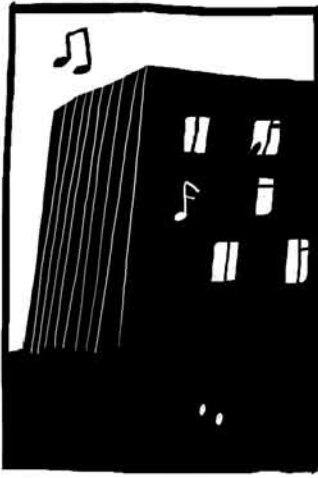
ВИЗНАНИЙ СВІТОВОЮ
СПІЛЬНОЮ ...

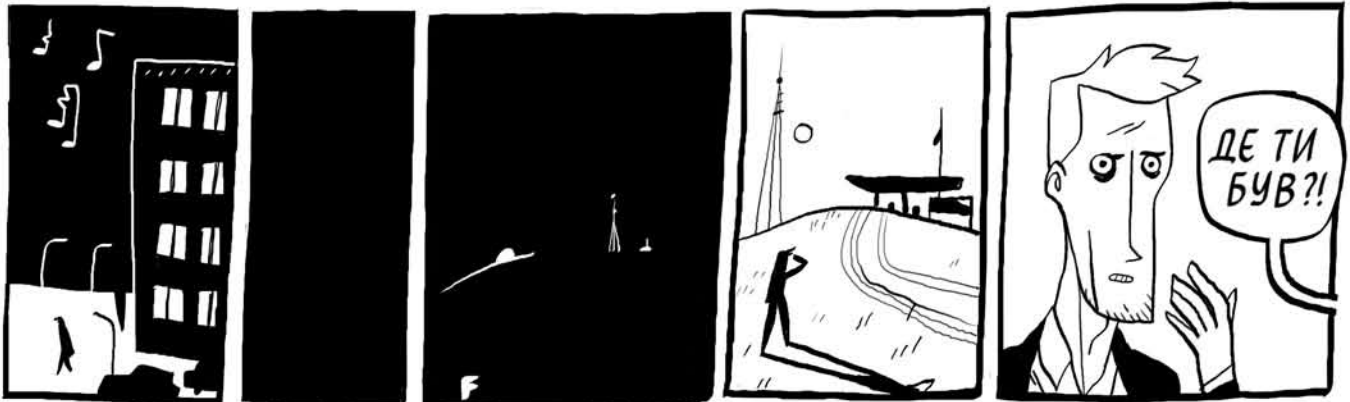
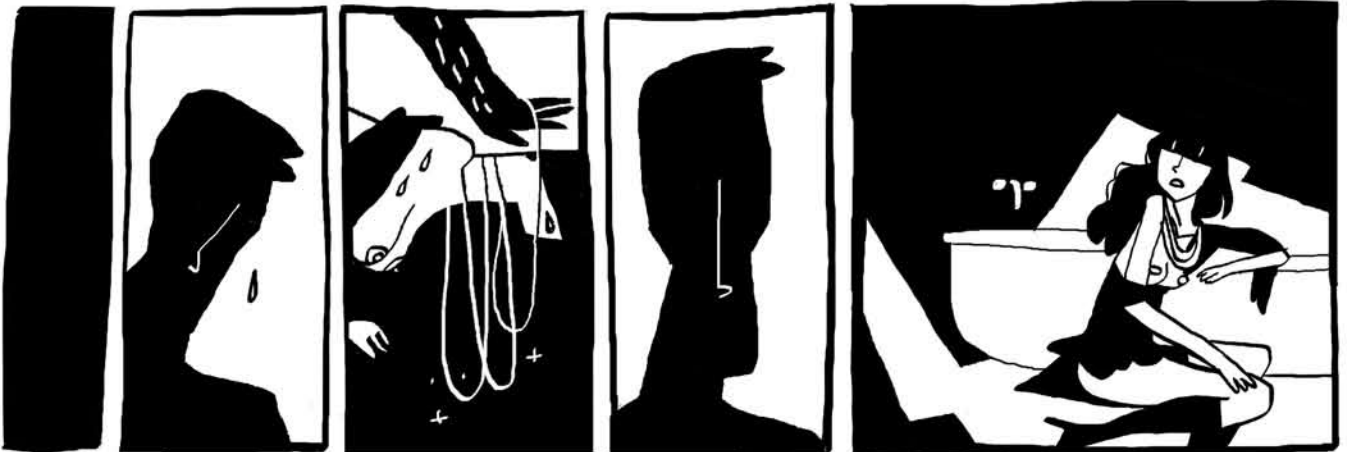

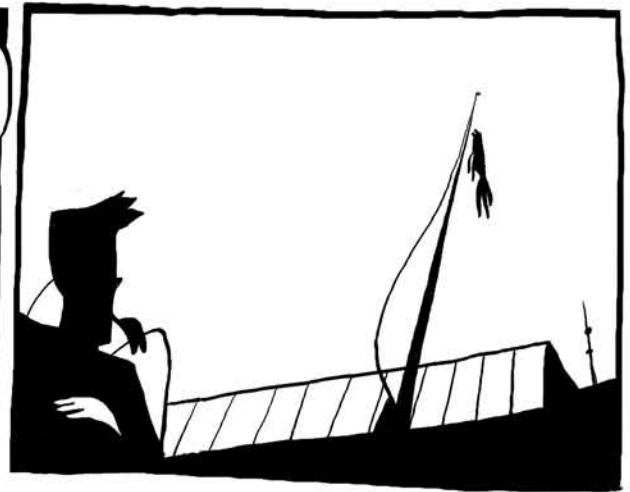
...КОМІСІЄЮ ОБСЄ З ПИТАНЬ
ДУХОВНОЇ ТА
КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
МАЛИХ НАРОДІВ ЄВРОПИ...

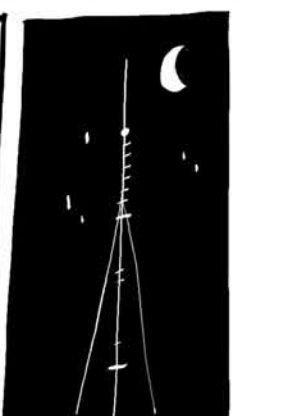
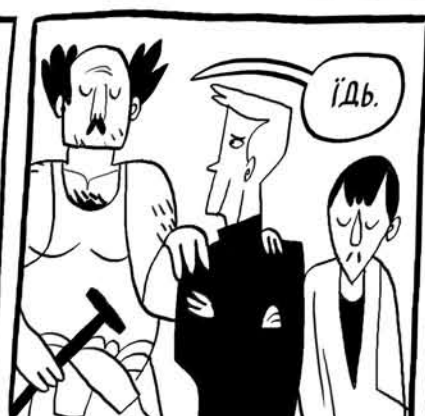
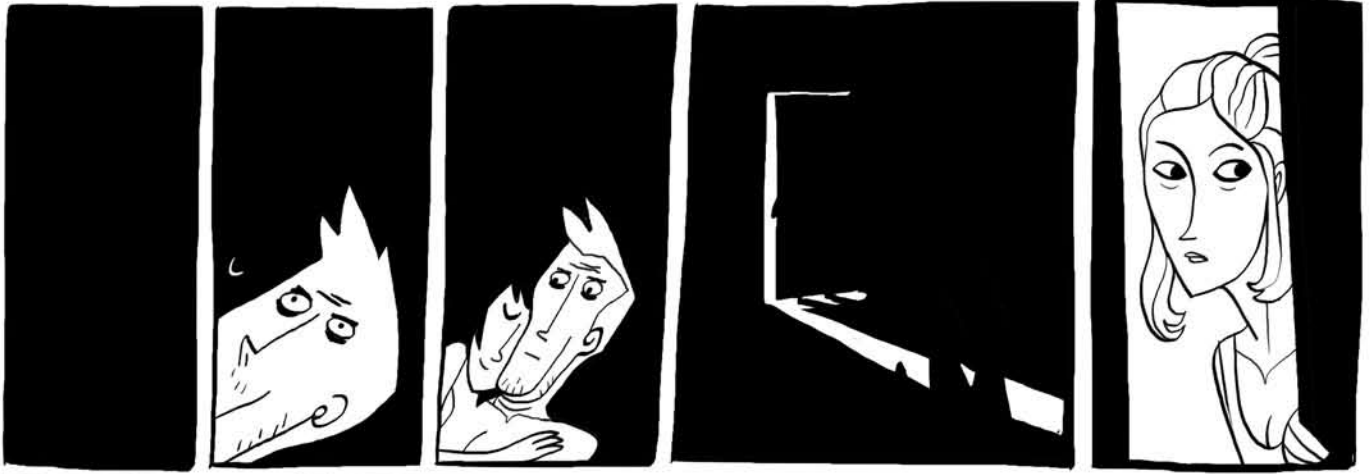

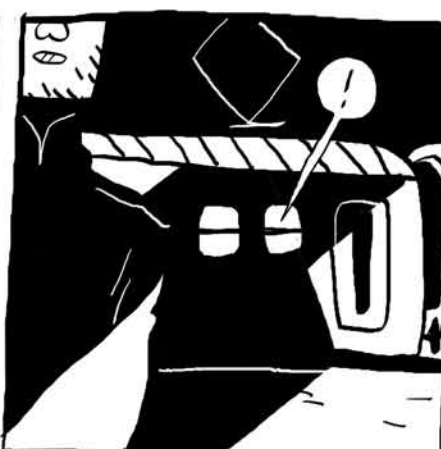
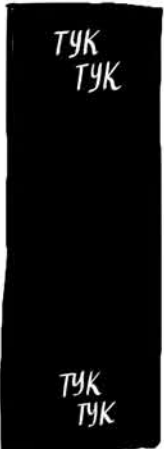
... ГОСПОДЬ ТРИМАЄ
ТЕБЕ В СВОЇХ РУКАХ,
ТОЖ СЛУХАЙ
ВІБРАЦІЇ ЙОГО
ГАРЯЧОГО СЕРЦЯ!

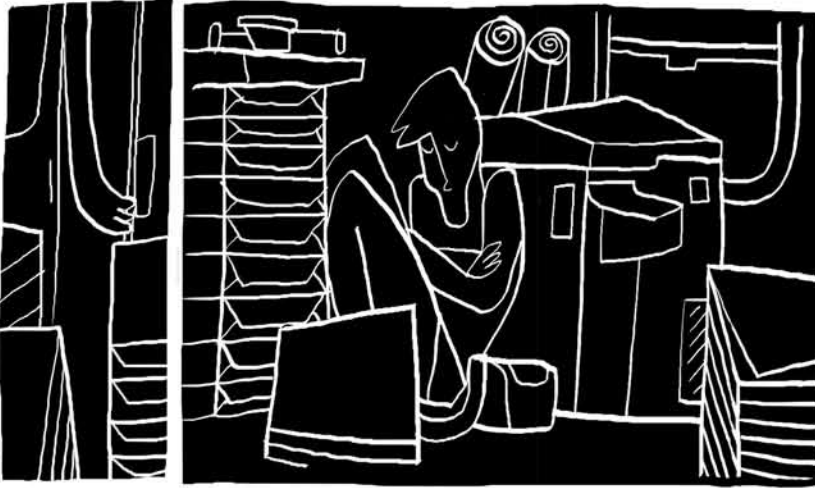

ТУК
ТУК

ТУК
ТУК

ВАШІ ПРОБЛЕМИ ВІД ТОГО, ЩО ВИ ЗАНАДТО ЧІПЛЯЄТЕСЬ ЗА ЦІ МІСЦЯ.

ВИ ДУМАЄТЕ, ЩО ЯКЩО ТУТ НАРОДИЛИСЬ, ТО ЦЕ АВТОМАТИЧНО ДАЄ ВАМ ПРАВО ЗАЛИШИТИСЬ ТУТ ДОВШЕ.

А ХІБА НЕ ДАЄ?

...ДИВНИЙ ВИ НАРОД, МІСЦЕВІ. НІ З КИМ НЕМОЖЛИВО НОРМАЛЬНО ДОМОВИТИСЬ.

ЗНАЄШ, СКІЛЬКИ В МЕНЕ ПРОБЛЕМ? ПОСТІЙНО ХТОСЬ КИНУТИ ХОЧЕ АБО ШІНУ ЗБИТИ.

АБО УВІПРЕТЬСЯ, ХУЙ ПЕРЕКОНАЄШ.

МОЖЕ, ТИ НЕ ВМІЄШ ПЕРЕКОНУВАТИ.

МОЖЕ.

БАГАТО З НАМИ ЛЮДЕЙ ЇДЕ?

Я ОДИН. І ОХОРОНА.

ТО ХТО ТУТ КВИТКИ ПЕРЕВІРЯЄ?

ГЕРМАНЕ, ЦЕ МІЙ ПОЇЗД.

Я ПЕРЕВІРЯЮ.

БАЧИШ, Я НАВІТЬ БАРМЕНА НЕ ВЗЯВ.

А КУДИ МИ ЇДЕМО?

КУДИ? ПРАКТИЧНО НІКУДИ. ЗНАЄШ, ДЕ МИ ЗАРАЗ?

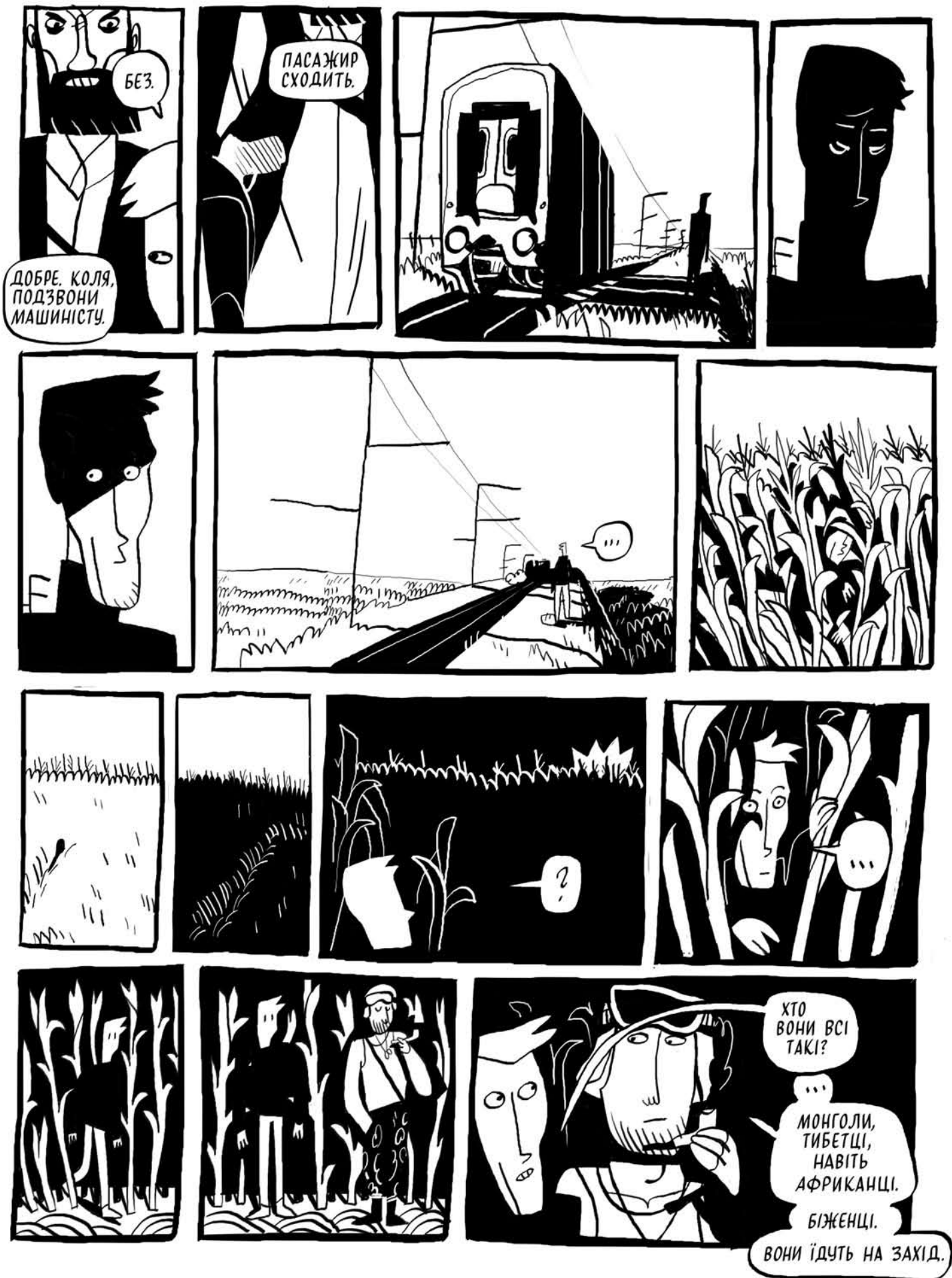
НІ. Я ТУТ НІКОЛИ НЕ БУВАВ.

ЦЕ ТОЧНО. ТУТ ТУПИКОВА ГІЛКА, ЇЇ НА ВИПАДОК ВІЙНИ БУДУВАЛИ.

ВОНА ТАМ ДАЛІ ПРОСТО ОБРИВАЄТЬСЯ. ТАК ЩО, КРІМ МЕНЕ, ТУТ НІХТО НЕ ЇЗДИТЬ.

А ЯКЩО ТОБІ ЗАХОЧЕТЬСЯ З НЬОГО ЗІЙТИ?

БЕЗ СНІДАНКУ?

ЦЕ, МАБУТЬ, НЕЗАКОННО?

ЗВИЧАЙНО. ЯКБИ НЕ МИ, ЇХ БИ ДАВНО ЗАВЕРНУЛИ.

ВИ?

МІСІЯ ВІД ЄВРОСОЮЗУ. КОНТРОЛЮЄМО ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ. КОНВОЮЄМО ЇХ. У НИХ НІ ДОКУМЕНТІВ, НІ ІМЕН НОРМАЛЬНИХ. ВОНИ ВЗАГАЛІ ДИВНІ.
ЦЕ В ЇХНІЙ КРОВІ - РУХАТИСЬ, НЕ ЗУПИНЯТИСЬ. ХОЧА ОСЬ ЗАСТРЯГЛИ. ТИЖДЕНЬ ТУТ КИСНЕМО.

А ЩО СТАЛОСЬ?

СИВІЛА НАРОДЖУЄ... ВОНА ЇХНІЙ ПОСЛАНЕЦЬ. ВОНИ ДУЖЕ ЇЇ ПОВАЖАЮТЬ І ПЕРЕЖИВАЮТЬ З ПРИВОДУ ЇЇ ВАГІТНОСТІ. ВОНИ НАВІТЬ ЇСТИ ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ, ПОКИ ВОНА НЕ НАРО--

НАРОДИЛА! НАРОДИЛА!

НАРОДИЛА! НАРОДИЛА! НАРОДИЛА!

В НЕЇ ЗОЛОТІ ОЧІ Й ТЬМЯНА ШКІРА.

І РАЗ МИ ВЖЕ ДІЙШЛИ ДО ЦИХ ДАЛЕКИХ МІСЦЬ,
РАЗ МИ ВЖЕ ЗУПИНИЛИСЬ ПОСЕРЕД ЦИХ ПОЛІВ...

...ТО НАЗОВІМО ЇЇ МОКОЮ!

БІЛЬШЕ ТОГО, САМОГО ЕРНСТА
ВОНИ ПОПЕРЕДИЛИ, ЩО
У ВИПАДКУ, ЯКЩО ВІН
І ДАЛІ ОПИРАТИМЕТЬСЯ...

СПРАВА БУДЕ
ПЕРЕДАНА
ДО КАРНИХ
ОРГАНІВ.

ВІН ПОВИНЕН ПРОТЯГОМ
ТРЬОХ ДНІВ ЗАБРАТИ МАНАТКИ
І ЗВІЛЬНИТИ АЕРОДРОМ.

І ЩО ВІН
НА ЦЕ?

ТРИМАЄТЬСЯ.
ЗАБАРИКАДУВАВСЯ,
ВИТЯГНУВ ТРОФЕЙНІ
ГРАНАТИ І ЧЕКАЄ.

МИ НАМАГАЄМОСЯ
ЩОСЬ ЗРОБИТИ.

...МИ БУЛИ
У ПРОКУРАТУРІ,
ПРОБУВАЛИ ВИЙТИ
НА КУКУРУДЗЯНИКІВ,
А ВОНИ МОРОЗЯТЬСЯ...
ФОРМАЛЬНО ЗАЧІПОК
НЕМАЄ,

АЕРОДРОМ
СПРАВДІ ВИСІТЬ
НА ДЕРЖБАЛАНСІ.

Я ОСЬ ОДНОГО ЗРОЗУМІТИ
НЕ МОЖУ:
ДЛЯ ЧОГО ЇМ
АЕРОДРОМ?

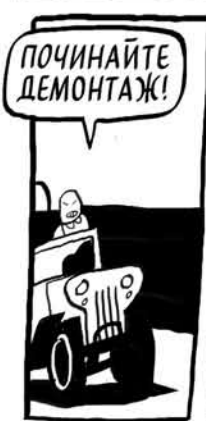
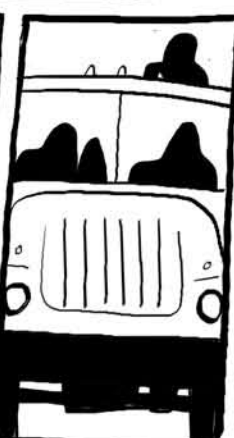
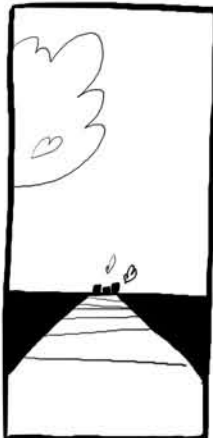
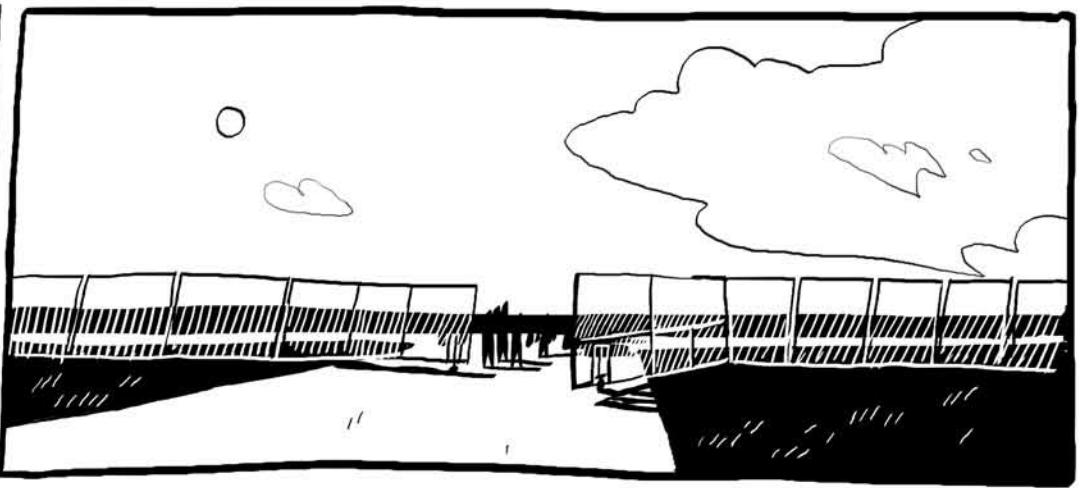
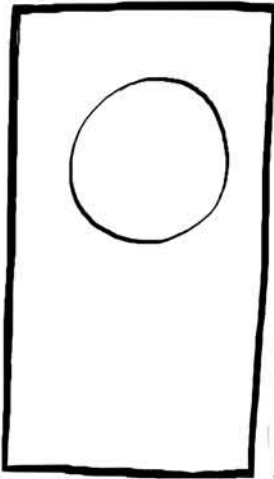
ДЛЯ ЧОГО ЇМ
НАША ЗАПРАВКА?

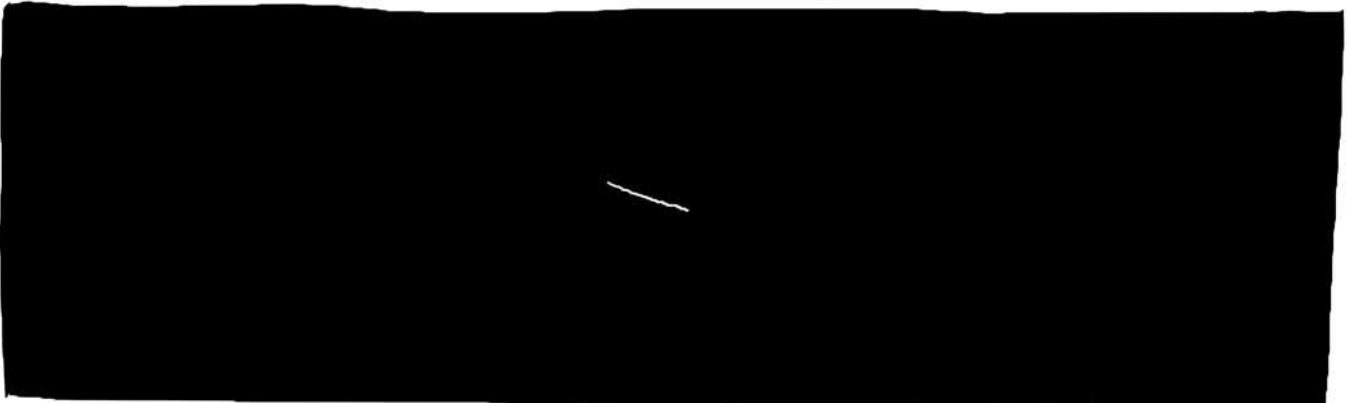
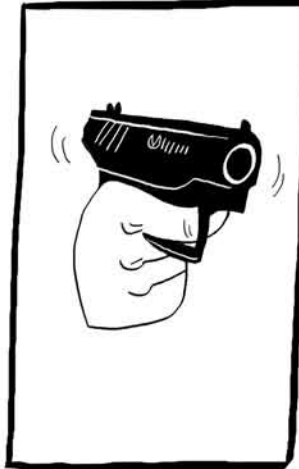
В НИХ СВОЯ ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.
ЗАМІСТЬ АЕРОДРОМУ
АСФАЛЬТОВИЙ ЗАВОД
ЗБУДУЮТЬ.

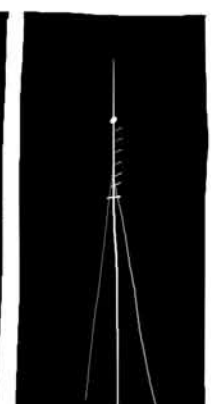
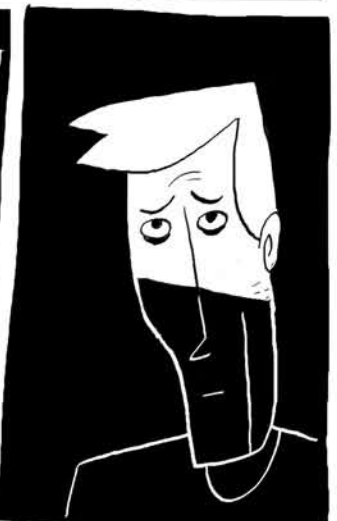
А В ІНШОМУ МІСЦІ
ВОНИ НЕ МОЖУТЬ?

ГЕР, ВОНИ ЙОГО МОЖУТЬ
ПОБУДУВАТИ, ДЕ ЇМ ЗАХОЧЕТЬСЯ.

ЇМ ЗАХОТИЛОСЯ
ПОБУДУВАТИ ЙОГО
НА АЕРОДРОМІ.

КОМІКС СТВОРЕНО
В МЕЖАХ ПРОЄКТУ

TANDEM

CULTURAL MANAGERS EXCHANGE
UKRAINE – EUROPEAN UNION – MOLDOVA

ОРГАНІЗАТОРИ

ПАРТНЕРИ

ЗА ПІДТРИМКИ

Видання здійснено за фінансової підтримки Європейської Комісії.
Це видання відображає лише думку авторів. Європейська Комісія
не несе відповідальності за інформацію, представлену у виданні.